



# NEDELJA

## U SVETU NAFTE I GASA

deo publicističke aktivnosti Nacionalnog naftnog komiteta Srbije



ANALIZE, VI

TAVOVI

2020 BR.444

OPEC+ dogovor: Veliki, rizičan izazov za ruske naftaše

BP: COVID-19 nas približava Peak Oil-u

OPEC+ zadržava  
postojeći rez i posle juna

## Nije vreme za improvizacije

Sećin još pet godina na vrhu Rosnjefta

Descalziju treći mandat na čelu Enija

Hoće li Katar pokrenuti rat cenama gasa?

Nejasan rok završetka bugarske sekcije  
Turškog toka





БУДУЋНОСТ  
НА ДЕЛУ



# SADRŽAJ

## NAFTA

- OPEC+ dogovor: Veliki, rizičan izazov za ruske naftaše ..... [OVDE](#)
- BP: COVID-19 nas približava peak oil-u ..... [OVDE](#)
- OPEC+ zadržava postojeći rez i posle juna – Reuters ..... [OVDE](#)
- Hedž fondovi i spekulanti prešli sa WTI na kupovinu Brenta ..... [OVDE](#)
- Američki naftaši iz škriljaca ponovo otvaraju bušotine ..... [OVDE](#)
- Saudijska Arabija smanjuje proizvodnju za dodatnih milion bd ..... [OVDE](#)
- Saudijska Arabija steže kaiš ..... [OVDE](#)
- Sečin još pet godina na čelu Rosnefta ..... [OVDE](#)
- Sečin traži pomoć od Putina za kompaniju ..... [OVDE](#)
- Exxon najavio smanjenje capex-a za projekat Sahalin-1 ..... [OVDE](#)
- Bugarska nameće dodatnu poresku kontrolu Lukoil Bulgariji ..... [OVDE](#)
- KazMunayGas odustaje od IPO-a ove godine ..... [OVDE](#)
- Descalziju treći mandat na čelu Enija uprkos pretnje zatvorom ..... [OVDE](#)
- Eni formirao JV za energiju-iz-otpada ..... [OVDE](#)
- Ovaj trgovac je kupio 250K barela WTI nafte po negativnoj ceni ..... [OVDE](#)
- OMV Petrom: Solarni paneli na 40 benzinskih stanica ..... [OVDE](#)
- UNKS: Kretanje cene nafte Brent ..... [OVDE](#)

## GAS

- Neizvesna sudbina gasovoda Severni tok 2 ..... [OVDE](#)
- Hoće li Katar pokrenuti rat cenama gase? ..... [OVDE](#)
- Gasprom otkrio polje sa 200 mlrd kubika gasa ..... [OVDE](#)
- Čelnik Naftogaz Ukraine dobio poruku da mu sledi otkaz ..... [OVDE](#)

## REGION

- Nejasan rok završetka bugarske sekcije Turskog toka ..... [OVDE](#)
- Izgradnja otpremnog gasovoda sa terminala LNG Krk ide prema planu ..... [OVDE](#)
- Vlada FBiH: Dobri efekti odluke o ograničavanju marže na naftne derivate ..... [OVDE](#)
- Skuplje gorivo u Hrvatskoj ..... [OVDE](#)
- UNKS: Cene goriva u regionu ..... [OVDE](#)

## NAFTA



**MOSKVA** - Ruski proizvođači nafte suočavaju se sa svojim najvećim izazovom u decenijama dok pokušavaju da prebrode istorijski pad vrednosti nafte bez trajne štete na svojim poljima

Dogovor Moskve sa OPEC-om povukao je cene s ivice provalje, ali brzina i trajanje smanjenja proizvodnje povećava rizik da se zauvek izgube neke naftne bušotine , komentariše u četvrtak **Bloomberg**.

„Masovno zatvaranje naftnih bušotina je mnogo ozbiljnija stvar od kratkoročnog praznog hoda“ u ruskim hladnim uslovima, rekao je Evgenij Kolesnik, menadžer sa više od 25 godina iskustva u ruskoj naftnoj industriji.

Od početka saradnje u okviru OPEC+ ad hoc koalicije, pre više od tri godine, ruske naftne kompanije navikle su se na postupna smanjenja proizvodnje, koja su često trajala samo nekoliko meseci.

Ova fleksibilnost omogućila je naciji da održi svoje proizvodne kapacitete iako ima više decenija stare bušotine na udaljenim i hladnim lokacijama, u vrlo različitom okruženju od OPEC + saveznika.

Ovog puta, međutim, od ruskih kompanija je zatraženo da režu deset puta dublje i mnogo brže nego ranije. Što duže rezervoar ne radi, veća je verovatnoća da će promene pritiska, sadržaja vode i začepljenje ostataka uticati na buduću proizvodnju, rekao je Vitaly Yermakov, naučni saradnik na Oxfordskom institutu za energetske studije.

Rusija se obvezala da će obuzdati proizvodnju na dve godine. Rez će prosečno iznositi 2 miliona barela dnevno između jula i decembra, a potom dodatno smanjiti na 1,5 milijuna do aprila 2022. godine.

## BP: COVID-19 nas približava Peak Oil-u

**LONDON** - Novi izvršni direktor BP-a rekao je da će pad potrošnje nafte izazvan korona virusom verovatno ostati i posle pandemije - i možda je pokrenuo Peak Oil – vrh potražnje nafte, a samim tim i proizvodnje ključne energetske sirovine.

Bernard Looney, koji je u februaru seo u fotelju dotadašnjeg CEO BP-a, Boba Dudley-a, rekao je za **Financial Times** da je kriza Covid-19 samo „dodata izazove naftoj privredi u godinama koje predstoje“, sa padom potrošnje za trećim sa od oko 100 miliona barela dnevno od pre krize.



Izlazak iz pandemije „neće povećati potražnju nafte. Sve je veća verovatnoća da će nafta biti manje tražena, rekao je Looney, primećujući da upotreba tehnologije koja omogućava rad na daljinu, smanjujući potrebu za putovanjima može dugo trajati u budućnosti..„Mislim da ne znam kako će se ovo odigrati. Ja to svakako ne znam“, dodao je. „Može li to biti peak oil? Možda. Možda. Ne bih to otpisao“.

BP je prošle godine rekao da očekuje porast potrošnje tokom sledeće decenije pre nego što dostigne plato 2030-ih.

BP, koji većinu svog novca dobija iz nafte, objavio je pad zarade za 66 odsto u prvom kvartalu i poput ostalih super majorsa je prisiljen na rezanje izdataka i odlaganje projekata kako bi očuvala isplate dividendi, uz istovremeni početak prilagođavanja poslovnog modela tzv. energetskoj tranziciji ka čistijim gorivima. „To je model koji investitori sve više poštuju , rekao je Looney.





Autor ilustracije: Željko Lončar

**Zdravlje je prioritet za veliku NIS-ovu porodicu koja broji preko 11.000 zaposlenih:**

- U 2019. godini uložili smo 70 miliona dinara u redovne lekarske pregledе za zaposlene
- Za više od 2.500 zaposlenih omogućavamo besplatne rekreativne aktivnosti
- Tokom pandemije proizvodimo i sopstveno dezinfekciono sredstvo za internu upotrebu, a svim zaposlenima, koji to zbog prirode posla mogu, omogućili smo rad od kuće
- Pokrenuli smo i akciju *Lekoviti razgovori* kojom naši zaposleni-psiholozi volonterski pružaju psihološku podršku kolegama kojima je ona potrebna.



## Hedž fondovi i spekulanti prešli sa WTI na kupovinu Brenta

**LONDON** - Hedž fondovi nastavili su kupovinu nafte protekle nedelje produživši šest nedelja ciklusa kupovine s očekivanjima da je naftna industrija sada prešla najgoru tačku krize u koju su je doveli saudijsko-ruski rat visinom ponude i pandemija, piše **Reuters**.

Hedž fondovi i drugi finansijski spekulanti kupili su dodatnih 35 miliona barela za šest najvažnijih naftnih fjučersa i opciskih ugovora u nedelji do 5. maja, prema regulatornim i berzanskim podacima.

Portfeljski menadžeri su od 24. marta kupili ukupno 281 milion barela, nakon što su od početka godine prodali 688 miliona barela.

U nastavku obrazaca od poslednjih nedelja, kupovine prošle nedelje bile su koncentrisane na sirovu naftu (36 miliona barela) bez značajne kupovine ili prodaje derivata kao što su benzin i srednji destilati.

Ali za razliku od prethodnog obrasca, kupovina sirove nafte fokusirana je na severnomorski Brent (34 miliona barela), a ne na američku laku WTI naftu (2 miliona barela). Nedelju dana ranije, menadžeri fondova držali su više od 5 dugih pozicija na svaku kratku u WTI nafti, dok je ekvivalentni raspon u Brentu bio samo 2,5 prema 1, piše **Reuters**.

## OPEC+ zadržava postojeći rez i posle juna - Reuters

**DUBAI/LONDON/MOSKVA** - OPEC i njegovi saveznici žele da zadrže postojeće smanjenje nafte i posle juna, kada OPEC + grupa treba da se sastane i dogovori o nastavku strategije, izjavili su u utorak izvori iz OPEC + grupe.

OPEC i njegovi saveznici, predvođeni Rusijom, poznati kao OPEC +, složili su se u aprilu da smanje proizvodnju za rekordnih 9,7 miliona bd za maj i juni.

„Ministri žele da zadrže ista smanjenja proizvodnje nafte i posle juna. To je osnovni scenario o kojem se sada raspravlja“, rekao je jedan izvor OPEC + agenciji **Reuters**.

OPEC + se sastaje početkom juna kako bi odlučio o svojoj output politici. Prema sporazumu, grupa izvoznika nafte trebalo bi da smanji rez na 7,7 miliona bd od jula do decembra.

Izvor upoznat s ruskim razmišljanjima nije isključio prebacivanje postojećih naftnih kvota nakon juna, ali je dodao da će "to zavisiti od situacije na tržištu".

## Američki naftaši iz škriljaca ponovo otvaraju bušotine

**HJUSTON** - Neki proizvođači nafte u Permijanu, najvećem basenu škriljaca u SAD, već ponovo otvaraju bušotine koje su zatvorene posle nedavnog kolapsa cena, saopšteno je u ponedeljak iz naftne transportne kompanije Energy Transfer.

Oko 8% proizvodnih naftnih kapaciteta iz Permijanskog basena koji koriste naftovode Energy Transfers zatvoreno je početkom meseca, ali "se do danas oko 25% toga ponovo aktiviralo", rekao je na online konferenciji komercijalni direktor kompanije Mackie McCrea.

Industrija (naftnih škriljaca u SAD) je verovatno preživela najgori pad cene koji je izazvalo rušenje potrošnje nafte i goriva izazvano pandemijom, ocenio je McCrea, prenosi **Bloomberg**.



## Saudijska Arabija smanjuje proizvodnju za dodatnih milion bd



**RIJAD, OSLO** - Ministarstvo energetike Saudijske Arabije naložilo je nacionalnoj naftnoj kompaniji Aramco da smanji proizvodnju sirove nafte u junu za dodatnih milion barela na dan (Mbd).

Smanjenje je dodatak rezu koje je ova petromonarhija sprovela u skladu sa poslednjim sporazumom OPEC +, prenosi u ponedeljak ***Oil&Gas Journal***.

Prema sporazumu OPEC + koji je na snazi od 1. maja, Saudijska Arabija se obavezala da će smanjiti proizvodnju nafte na 8,5 Mbd. Uz dobrovoljno dodatno smanjenje u junu, Saudičci bi narednog meseca proizvodili 7,5 Mbd.

U međuvremenu, Kuvajt i Ujedinjeni Arapski Emirati su takođe najavili dodatne rezove kako bi podržali taj potez Saudijske Arabije. Kuvajtski ministar za naftu je rekao da će ta zemlja dobrovoljno smanjiti proizvodnju nafte za dodatnih 80.000 bd u junu, dok se UAE takođe obavezala dodatnim smanjenjem od 100 000 bd.

„Dodatni rez od 1,2 Mbd neće uravnotežiti tržište, ali će ukloniti napetost sa skladišne infrastrukture i kupiti vreme u čekanju na oporavak potražnje“, rekla je Paola Rodriguez Masiu, ekspert za tržište nafte u konsultantskoj firmi Rystad Energy.

“Ne treba očekivati da će se smanjena ponuda sirove nafte odmah odraziti na potražnju jer će rafinerije najpre iscrpeti sirovinu iz zaliha koje su se gomilali u poslednja dva meseca, “ dodaje ona.

## Saudijska Arabija steže kaiš

**DUBAI** - Saudijska Arabija saopštila je u ponedeljak da smanjuje potrošnju na velikim projektima za oko 26 milijardi dolara, a istovremeno utrostručuje poreze na osnovnu robu (PDV) na 15%, dok se bori sa udarima iz pandemije korona virusa i niskim cenama nafte.



Građani Saudijske Arabije takođe će izgubiti bonus dodatak za životni vek uveden od 2018. godine, izjavio je ministar finansija Muhamed Al-Jadan.

Pored gubitaka osnovnih prihoda budžeta zbog niskih cena nafte, monarhija je takođe izgubila redovne prihode zbog obustave muslimanskih hodočašća u svete gradove Meku i Medinu.

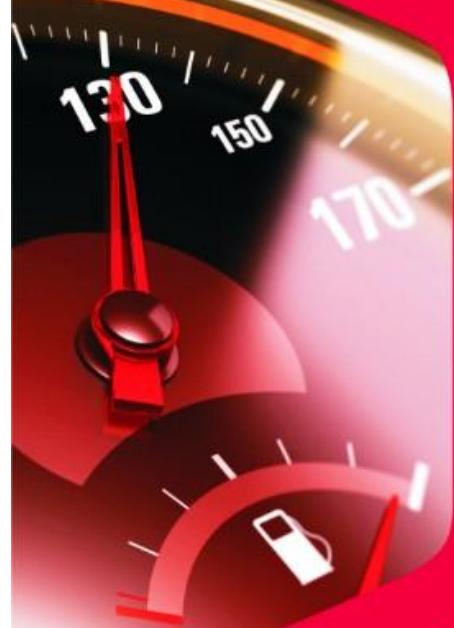
Međunarodni monetarni fond projektuje da će svih šest petro-država Persijskog zaliva ove godine biti u ekonomskoj recesiji.

U prvom tromesečju 2020. državni prihodi smanjeni su za 22% u odnosu na isto vreme prošle godine, s tim da je deficit dostigao 9 milijardi dolara, odnosno 34 milijarde rijala.

Prihodi od nafte posebno su smanjeni za 24% u odnosu na isti kvartal prošle godine, prenosi ***AP***.

Rejting agencija Moody's očekuje da će se devizne rezerve Saudijske Arabije na kraju 2021. smanjiti ispod 375 milijardi dolara, u odnosu na 488 milijardi dolara na kraju 2019. godine.





NAŠA SNAGA  
DOLAZI OD NAŠIH  
VREDNIH LJUDI,  
A ENERGIJA IZ  
**ecto**  
PREMIUM GORIVA.





**BUKUREŠT** - Rumunski OMV Petrom instalirao je fotonaponske panele na 40 svojih benzinskih stanica u zemlji, čime više od 10 posto potrebe tih pumpi za električnom energijom sada podmiruje iz solarne energije. Investicija u projekat iznosi 1,3 miliona evra.

Plan kompanije u vlasništvu austrijske OMV Grupe je da do kraja godine poveća broj benzinskih stanica opremljenih fotonaponskim panelima na 78.

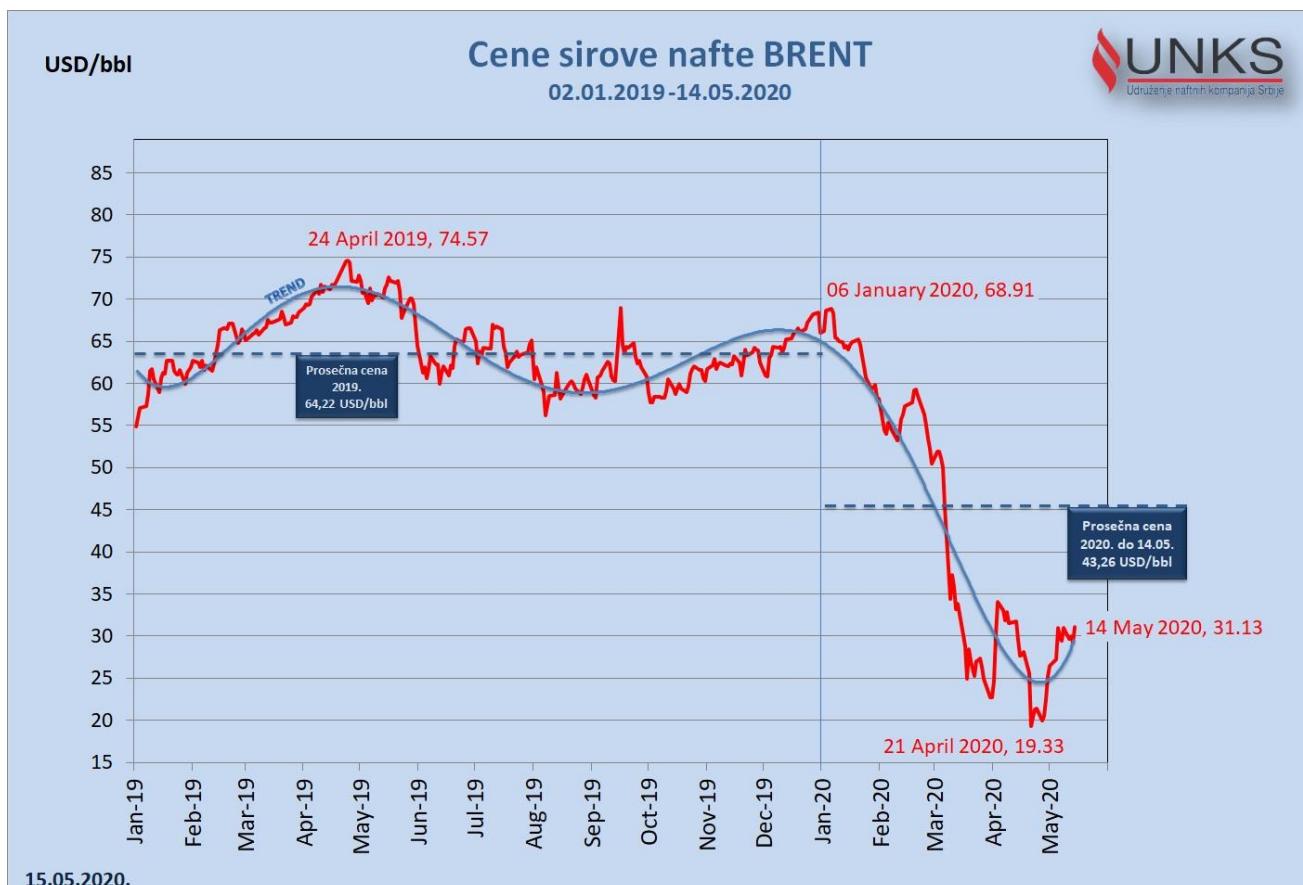
Cilj OMV-a Petrom je da do 2025. postigne smanjenje emisija ugljenika od 27 posto u odnosu na 2010.

**KVALITET,  
A I POPUST  
UZ OMV  
SAVE&DRIVE  
KARTICU!**

**WE CARE MORE**

Energija za bolji život.

**OMV**





## Sečin traži pomoć od Putina

**MOSKVA** - Igor Sečin, čelnik Rosnjefta, rekao je predsedniku Vladimiru Putinu u utorak da će ruski državni naftni gigant ove godine smanjiti ulaganja za oko 200 milijardi rubalja (2,7 milijardi USD), ili 21%, zbog OPEC+ sporazuma o globalnoj proizvodnji, piše **Reuters**.

"Uzimajući u obzir, tako reći, dramatične uslove na globalnom tržištu nafte u celini i zbog odluke o smanjenju proizvodnje, mi ćemo morati da optimizujemo deo kapitalnih troškova", izjavio je Sečin na sastanku sa Putinom u Kremlju, objavio je Kremlj.

Ulaganja će se smanjiti sa 950 milijardi rubalja u 2019. godini, rekao je Sečin.

Prvi čovek Rosnjefta je zbog situacije zatražio od Putina da se odlože poreska plaćanja za geološka istraživanja i usklade tarife za transport nafte sa trenutnim cenama nafte.



Sečin je zatražio od ruskog predsednika i da osigura mekšu bankarsku politiku u pogledu pristupačnosti kredita i obrtnog kapitala dodajući da će za dve do tri godine kriza biti gotova.

## Sečin još pet godina na čelu Rosnjefta

**MOSKVA** - Ruska vlada produžila je Igoru Sečinu ugovor za položaj glavnog izvršnog direktora državnog proizvođača nafte Rosnjefta još pet godina, objavio je u sredu list **Vedomosti**.

Pozivajući se na tri osobe upoznate sa situacijom, list navodi da je vlada pre nekoliko dana potpisala rešenje o produženju Sečinovog ugovora. Vedomosti pišu da je novinama to potvrdio jedan "federalni zvaničnik".

Sečin, poznat po kritikama saradnje Rusije na ograničenju proizvodnje nafte sa OPEC-om, direktor je kompanije od 2012. Njegov trenutni petogodišnji ugovor ističe ovog meseca.

Vedomosti nisu uspele da dobiju komentar na ovu vest iz Rosnjefta. List navodi da bi upravni odbor kompanije, gde je BP vlasnik udela od 19,75%, trebalo do kraja nedelje da odobri ovu odluku.

## KazMunayGas odlaže IPO

**NUR SULTAN** - KazMunayGas neće ove godine organizovati prvo trgovanje akcijama (IPO) 2020. godine zbog krize na naftnim i finansijskim tržištima, izjavio je na brifingu finansijski direktor kazahstanska nacionalna naftna i gasna kompanije Dauren Karabajev, prenosi **NewEurope**.

„Kompanija je planirala da organizuje IPO 2020. godine, ali sada zbog izmenjene situacije na globalnom tržištu nafte i globalnim finansijskim tržištima, preispituje uslove za IPO“, kazao je Karabajev.

U oktobru prošle godine, iz Fonda nacionalnog blagostanja je saopšteno da će KazMunayGas sprovesti IPO u drugom kvartalu 2020. godine.



## Exxon najavio smanjenje capex-a za projekat Sahalin-1

**MOSKVA** - ExxonMobil i partneri razmišljaju o smanjenju troškova na svom projektu Sahalin-1 na dalekom istoku Rusije, zbog trenutnih tržišnih uslova. Operator Exxon Neftegas Limited (ENL) rekao je u petak da prilagođava svoj raspored i opseg određenih aktivnosti. Kompanija je navela za Reuters da želi da smanji kapitalne i poslovne troškove u kratkom roku. ENL nije komentarisao na koje projekte konkretno misli.



Projekt nafte i gasa Sahalin-1 jedna je od najvećih pojedinačnih međunarodnih direktnih investicija u Rusiji. Njegovi licencni blokovi Chajvo, Odoptu i Arkutun Dagi, koji se nalaze kraj severoistočne obale ostrva Sahalin na ruskom Dalekom istoku, razvijaju se u fazama.

Planirana smanjenja potrošnje mogla bi uticati na planiranu fazu 2 Chajvo razvoja resursa prirodnog gasa, koja nije povezana sa trenutnom proizvodnjom nafte, prenosi **Kallanish Energy**.

Projekat Sahalin-1 je zajedničko ulaganje ExxonMobila (30%), Rosnjefta (20%), Sodeca (30%) i ONGC Videsh (20%), sa procenjenim rezervama od 2,31 milijarde barela (307 miliona tona) i 485 miljardi kubičnih metara gasa.

## Bgarska nameće dodatnu poresku kontrolu Lukoil Bulgariji

**SOFIJA** - Bugarski parlament podržao je u petak pojačane mere poreske kontrole nad najvećim prodavcem goriva u zemlji, u vlasništvu ruskog Lukoila, posle čega je iz kompanije saopšteno da bi zbog toga mogla da obustavi rad.



U skladu s izmenama zakona, Lukoil Bugarska će imati mesec dana za registraciju svojih šest skladišta goriva kao zasebne regionalne poreske subjekte, kao i 400 km dug produktovod koji ide od rafinerije nafte LUKOIL Neftochim Burgas preko države.

Ministar finansija Vladislav Goranov rekao je da su izmene potrebne kako bi se poboljšala transparentnost i pravilna naplata trošarina od prodaje goriva u vremenima kada su državne finansije napete zbog pandemijske krize.

Lukoil Bugarska, koja kontroliše velika skladišta goriva i ima preko 220 benzinskih stanica, upozorava da bi mogao biti prisiljen da obustavi rad jer neće imati dovoljno vremena da ispoštuje zakon.

Carinska uprava trenutno registruje šest skladišta i produktovod kao jednu poresku stavku.

Postojeća licenca kompanije biće oduzeta ako ne podnese zahtev za novo razdvojeno licenciranje šest skladišta i produktovod u roku od mesec dana

„Carinskim službenicima je gotovo nemoguće da obezbede pouzdanu kontrolu na produktovodu koji može da drži 27 miliona litara goriva - što odgovara potrošnji cele zemlje za nekoliko dana - i koji je povezan sa nekoliko skladišta goriva“, rekao je ministar Goranov.





## Descalziju treći mandat na čelu Enija uprkos pretnje zatvorom

**RIM** - Italijanski Eni saopštio je da će generalni direktor ovog naftno-gasnog kolosa, Claudio Descalzi, dobiti i treći mandat na tom položaju, pošto su akcionari na godišnjoj skupštini u sredu potvrdili odluku italijanske vlade, vlasnika 30% kompanije.



Imenovanje dolazi u trenutku kada se Descalzi bori protiv optužbi da je orkestrirao uplatu kompanije u iznosu od 1,3 milijarde dolara za prava bušenja u Nigeriji, znajući pri tom da će najveći deo novca predstavljati mito.

Descalzi, koji je prvi put imenovan na čelo Enija

2014. godine, negirao je optužbe.

Presuda, koja se očekivala ranije ove godine, odložena je uvođenjem vanrednih mera u Italiji posle izbijanja koronavirusa, prenosi *Dow Jones Newswires*.

## Eni formirao JV za energiju-iz-otpada

**BRISEL** - Evropska komisija (EK) odobrila je u sredu italijanskoj naftnoj i gasnoj kompaniji Eni formiranje zajedničkog ulaganja za energiju-iz-otpada sa domaćim investicionim fondom CDP Equity.

EK je ocenila malo verovatnim da bi ovo ulaganje moglo da izazove bilo kakve probleme u vezi sa konkurencijom.

Eni i CDP dogovorili su se početkom marta da formiraju (49%-51%) JV CircularIT, koje će obuhvatiti postrojenja za proizvodnju biogoriva i ponovnu upotrebu vode iz organskog komunalnog otpada za navodnjavanje i potrebe industrije, piše *SeeNews*.

## Ovaj trgovac je kupio 250K barela WTI nafte po negativnoj ceni

**LONDON** - Jedan londonski trgovac napravila je posao karijere kupivši 250.000 barela nafte u vreme kada su cene nafte bile negativne, dok je većina ostalih trgovaca mogla samo da pati, nemoćna da ostvari ekstremne zarade na "plaćenim barelima" koje nije imala gde da uskladišti, objavio je u sredu *Bloomberg*.

Ali za BB Energy, londonsku trgovačku kuću, istorijski pad nafte bio je zlatna prilika zbog njegove konkurentske prednosti budući da je imao slobodne skladišne kapacitete u odnosu na konkurente, rekao je za Bloomberg izvor koji nije bio ovlašćen da govori o toj temi.



**BB Energy**

BB Energy kupio je 20. aprila oko 10% svih toga dana ponuđenih barela američke WTI sirove nafte za isporuku u maju, po ceni koja je toga dana pala do minus 37,63 dolara zbog ekstremnog nedostatka mogućnosti skladištenja nafte.

Drugim rečima, većina trgovaca osim BB Energy-a, morala je efektivno da plati trgovcima da preuzmu njihove fjučerse za maj, jer ne bi imali gde u dogovorenim terminima da smeste naftu.

Ostaje nepoznato da li BB Energy još drži barele koje je kupio i koliko je trgovačka kuća platila (ili je zaista bila plaćena) za njih, kao i koliko je zaradila.

BB Energy, inače, trguje 20 miliona metričkih tona sirove nafte i naftnih derivata



## GAS

# Neizvesna sloboda



**LONDON** - Nemački regulator BNetzA namerava da odbije zahtev za izuzeće koji bi ruskom Gaspromu omogućio potpuni pristup offshore gasovodu Severni tok 2, koji će udvostručiti Rusiji direktni transport gasa do Nemačke na 110 milijardi kubnih metara godišnje.

Nemački regulator nije objavio sadržaj svoje odluke, ali komentari operatora projekta ukazuju na nameru BNetzA.

„Mi smo svesni informacija koje je BNetzA podelila sa akterima u postupku i ne slažemo sa zaključkom. Pričekaćemo službenu odluku vlasti i proceniti daljnje mere radi odbrane naših prava“, rekli su u ponedeljak ICIS-u iz razvojne kompanije Nord Stream 2 AG.

Konačna odluka mora biti objavljena do 24. maja.

### Nova pravila EU

Nova pravila EU dopunjena su krajem februara na cevovode koji povezuju blok s državama nečlanicama, poznatim kao treće zemlje. Pravila osiguravaju pristup trećim stranama kapacitetu gasovoda, razdvajanje vlasnika cevovoda i snabdevača i transparentnost tarifa.

Samo deo gasovoda koji je na teritoriji države članice EU mora biti u skladu s ovim pravilima. Severni tok 2 je podmorski gasovod dug 1.230 kilometara, od čega 22 kilometra leže u nemačkim vodama, koji će ruske rezerve gasnog depozita Jamal od 26,5 milijardi kubnih metara povezati s evropskim tržištem.

Cevovodi dovršeni pre 23. maja 2019. mogu podneti zahtev za izuzeće regulatoru prve države članice s kojim se gasovod spaja.

U slučaju Severnog toka 2, u toku je njegova izgradnja i konačna investiciona odluka doneta je pre promene direktive. Ruski državni proizvođač gase Gasprom vlasnik je i gasovoda i gase koji će teći kroz njega.

### Preostali radovi

U danskoj ekskluzivnoj ekonomskoj zoni ostaje još da se položi oko 160 km cevi Severnog toka 2. Ruski servisni brodovi Akademik Chersky i Fortuna mogli bi dovršiti posao.

Programeri projekta još nisu dostavili planove Danskoj agenciji za energiju (DEA), rekao je regulator ICIS-u 11. maja.



Akademik Čerski napustio je ruski Daleki istok u februaru i stigao u Baltičko more početkom maja. Brod je premešten u nemačko pristanište Mukran, gde je Fortuna stacionirana od oktobra.

### Pravni sporovi

U aprilu 2019, operatori Severnog toka 2 zatražili su od Evropske komisije da smatra gasovod dovršenim, čime ispunjava uslove za izuzeće.

Nakon što nisu dobili odgovor, krajem jula zatražili su od Generalnog suda EU da poništi izmene EU pravila o gasu koje su smatrali diskriminirajućim.

Krajem septembra operatori gasovoda su pokrenuli drugi pravni spor na temelju Ugovora o energetskoj povelji (ECT). Ustvrdili su da izmene EU pravila o gasu krše odredbe ECT o zaštiti ulaganja.



СВЕТ ОКО НАС ПОКРЕЋЕ ЕНЕРГИЈА,  
НАЈБОЉА ЈЕ ОНА КОЈА ГА ЧУВА.



ЈП "СРБИЈАГАС"

Народног фронта 12, Нови Сад, Србија  
Тел: +381 21 481 1549; +381 21 481 2703  
Факс: +381 21 481 1305

## Hoće li Katar pokrenuti rat cenama gasa?

**NJUJORK** - Vodeći svetski izvoznik LNG-a, Katar, može sniženjem cene utečnjenog gasa, pokrenuti veliki gasni rat, piše **Bloomberg**.



Kako agencija navodi, nakon što je korona virus pogodio kupce gase iz Azije, a zatim i iz Evrope, gde je Katar preusmerio izvoz, Doha se našla pred teškim izborom: smanjiti proizvodnju ili smanjiti cenu LNG-a radi održavanja potražnje.

"Smanjenje proizvodnje će udariti na prihode Katara. Osim toga, to će dati mogućnost Australiji da oduzme Dohi deo tržišta", navodi **Bloomberg**.

Ako Katar doneše odluku da smanji cenu LNG-a i pokrene rat cenama, to može dovesti do toga da proizvodnja gase bude neprofitabilna, čak i za svetske proizvođače s niskim troškovima proizvodnje, ocenjuje Bloomberg.

U doglednoj budućnosti, prema ovoj analizi, cena gase može postati i negativna, kako je to već bilo s naftom u aprilu ove godine.

"Katar očekuje siguran poraz, bez obzira na strategiju koju izaberu vlasti zemlje", konstatiše agencija.

Velika ponuda na svetskom tržištu utečnjenog prirodnog gasa može ostati na snazi do 2025. godine, smatraju u Međunarodnom gasnom savezu.

Države-proizvođači gase u budućnosti bi mogle formirati kartel sličan naftnoj organizaciji OPEC, kako bi se reguliralo tržište, ocenjuje **Bloomberg**.

## Gasprom otkrio polje sa 200 mlrd kubika gasa

**MOSKVA** - Ruski gasni gigant imenovao je novootkriveno polje prirodnog gasa u proizvodnom centru Jamal "75 godina od pobeđe", povodom obeležavanja završetka Drugog svetskog rata i pobeđe nad nacističkom Nemačkom.

Gasprom je, posle bušenja započeto prošle godine, to gasno polje otkrio u prospektu Skuratovskaja na poluostrvu Jamal u Karskom moru. Tokom ispitivanja bušotine, ostvaren je komercijalni dotok gasa od 746.000 kubika dnevno.

Ukupne dostupne rezerve polja prelaze 200 milijardi kubnih metara gase, pa iz Gasproma navode da se nalazište može klasifikovati kao veliko.

## Čelnik Naftogaz Ukraine dobio poruku da mu sledi otkaz

**KIJEV** - Generalni direktor ukrajinske naftno-gasne kompanije, Naftogaz Ukrajine, Jurij Vitrenko kaže da je upozoren da mu sledi smena sa tog položaja zbog načina na koji se suprotstavljao ruskom Gaspromu.



"Upravo sam formalno upozoren da je moj ostanak (u kompaniji) postao suvišan", objavio je Vitrenko u sredu na svom Facebook profilu i dodao: "To znači da ću za dva meseca dobiti otkaz iz Naftogaza".

„Budući da se stalno morate boriti protiv dezinformacija, osim toga, "s nadmoćnim suparničkim snagama" ... moram pribeti radikalnoj otvorenosti i izneti svoje viđenje situacije ovde. ... Najlogičnije objašnjenje za moju smenu je da zaštita interesa Ukrajine u odnosima s Gaspromom, sada više nije prioritet“. konstatovao je Vitrenko. **Interfax Ukraine**



## REGION

### Nejasan rok završetka bugarske sekcije Turskog toka

**SOFIJA** - Bugarski deo kopnenog nastavka gasovoda Turski tok biće završen do kraja 2020. godine, rekla je ministarka spoljnih poslova te zemlje Ekaterina Zaharjeva.

To će biti kašnjenje od 1. juna, datuma koji je prvobitno najavio operator gasnog transportnog sistema Bulgartransgas, ali je u skladu s sezonom zakupa kapaciteta za period januar-oktobar 2021. na srpsko-bugarskoj granici, otvorenom sredinom marta.

Gasovod će omogućiti transport ruskog gasa iz druge linije gasovoda Turski tok, kapaciteta 15,75 milijardi kubnih metara godišnje, u Srbiju.

Bulgartransgas je takođe rekao za **Argus** da ruski gas neće početi da teče kroz Bugarsku pre kraja 2020.

S druge strane, ugovor o gradnji bugarske sekcije gasovoda, koji je potpisao saudijski Arcade, mogao bi dozvoliti konzorcijumu da do kraja 2021. godine završi izgradnju gasovoda.



Izbijanje epidemije Covid-19 odložilo je isporuku opreme i izdavanje dozvola za radnike iz ne-EU zemalja koji su morali da prođu kroz 14-dnevni obavezan karantin, saopšteno je iz Bulgartransgasa.

### Izgradnja otpremnog gasovoda sa terminala LNG Krk ide prema planu

**ZAGREB** - Uprkos pandemiji korona virusa, izgradnja otpremnog gasovoda za terminal za utečnjeni prirodni gas (LNG) na Krku na pravcu Omišalj - Zlobin teče planiranom dinamikom, objavljuje u utorak portal **Energetika-net**.



Do sada je gotovo polovina zavarenih cevi u dužini od 7.400 m već je položena u rov.

Najzahtevniji deo izgradnje biće polaganje podmorskog dela gasovoda u dužini oko 750 m, pri čemu će cevi obložene betonom biti položene na dubini od 55 m. Od kraja aprila počela je doprema cevi iz Italije.

Završetak izgradnje gasovoda Omišalj - Zlobin, čija je vrednost 430 miliona kuna, planirana je do kraja 2020. godine. Time će, u trenutku kada terminal za LNG postane operativan, biti obezbeđen transport regasifikovanog gasa s terminala, saopšteno je iz kompanije Plinacro, operatora hrvatskog gasnog transportnog sistema.



## Vlada FBiH: Dobri efekti odluke o ograničavanju marže na naftne derive

**SARAJEVO** - Vlada FBiH ocenila je dobrom efektem mera neposredne kontrole cena utvrđivanjem marži u veleprodaji i maloprodaji naftnih derivata.

Odlukom vlade trgovcima propisana maksimalna veleprodajna marža u absolutnom iznosu u visini od 0,06 KM/litru derivata i maksimalna maloprodajna marža u absolutnom iznosu u visini od 0,25 KM/litru derivata.

U martu 2020. godine, i pored značajnog sniženja rafinerijskih cena u regionu, u Federaciji BiH su trgovci i dalje imali nerealno visoke cene derivata i veoma visoke marže, podseća portal *Energetika.ba*.

Nakon Odluke Vlade FBiH efekat uštede na prosečnom rezervoaru od 50 litara iznosio je 77,5 posto za benzin BMB 95 u odnosu na iznos uštede koji je trebao biti 18.3.2020., a za dizel efekat uštede na rezervoaru od 50 litara bio je 81,5 posto, saopšteno je iz Ureda Vlade FBiH za odnose s javnošću

### Skuplje gorivo u Hrvatskoj

**ZAGREB** - Cene benzina u Hrvatskoj od utorka su više u odnosu na prošlu nedelju u proseku za 30 lipa po litri, a dizela 25 lipa.

Benzin je tako u dve nedelje poskupeo u proseku 40 lipa po litri, dizel oko 30 lipa.

Portal *cijenegoriva.info* objavio je u utorak da litra eurosupera 95 na pumpama Ine i Petrolu košta 8,11 kuna, na Lukoilovim pumpama 8,13 kuna, a na Crodukovim 8,16 kuna.

Inin eurodizel od utorka se prodaje za 7,72 kune po litri, lipu je skuplji na benzinskim stanicama Petrola a dve na Lukoilovim pumpama.





**HIPLEX**

**HIPTEX**

**HIPREN**

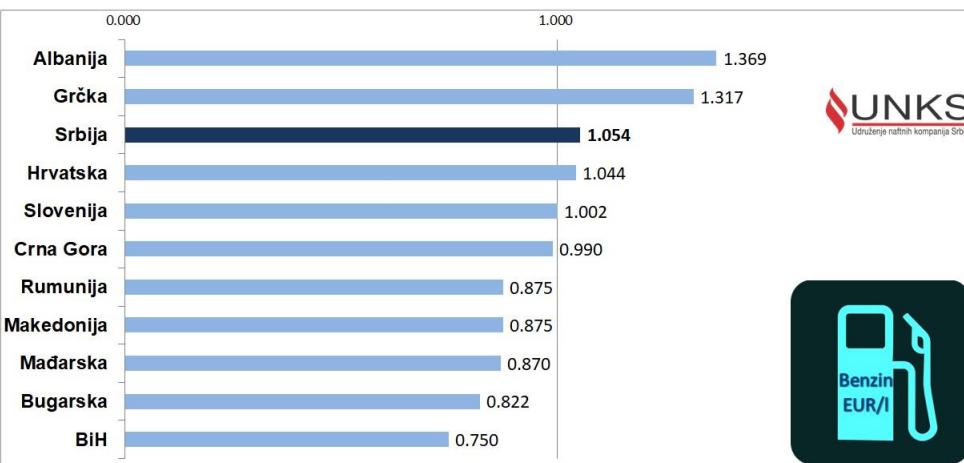


**POLIMERI KOJI IMAJU IME**

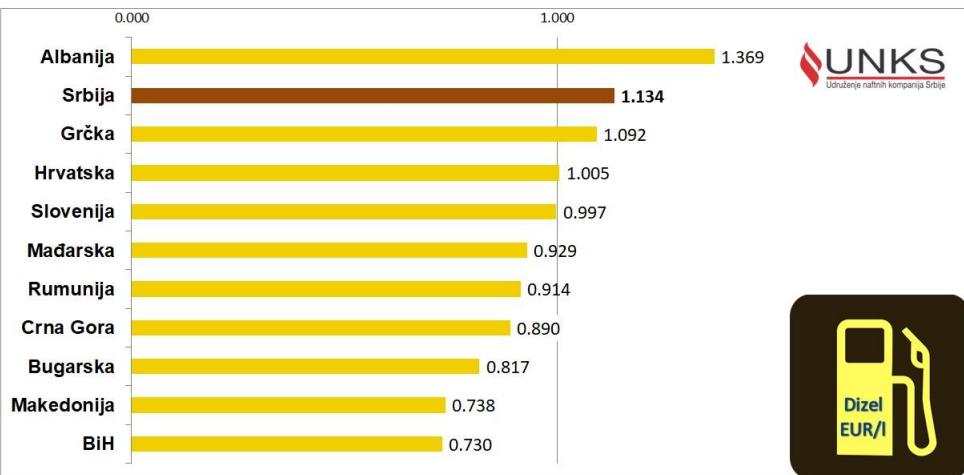
## Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regionala

11.05.2020. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

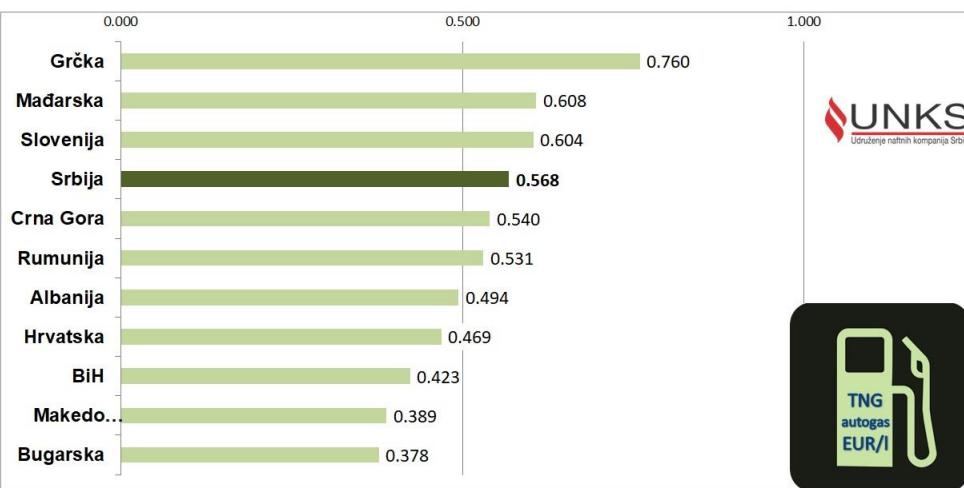
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/I)		
	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regionala
<b>UNKS</b> Udruženje naftnih kompanija Srbije		
Albanija	1.369	37.33%
Grčka	1.317	32.07%
<b>Srbija</b>	<b>1.054</b>	<b>5.70%</b>
Hrvatska	1.044	4.70%
Slovenija	1.002	0.44%
Crna Gora	0.990	-0.72%
Rumunija	0.875	-12.22%
Makedonija	0.875	-12.22%
Mađarska	0.870	-12.73%
Bugarska	0.822	-17.56%
BiH	0.750	-24.79%
<b>Prosečna cena u regionalu</b>	<b>0.997</b>	



Dizel EN590 (EUR/I)		
	Evo dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regionala
<b>UNKS</b> Udruženje naftnih kompanija Srbije		
Albanija	1.369	41.91%
<b>Srbija</b>	<b>1.134</b>	<b>17.51%</b>
Grčka	1.092	13.16%
Hrvatska	1.005	4.16%
Slovenija	0.997	3.35%
Mađarska	0.929	-3.71%
Rumunija	0.914	-5.30%
Crna Gora	0.890	-7.77%
Bugarska	0.817	-15.35%
Makedonija	0.738	-23.57%
BiH	0.730	-24.39%
<b>Prosečna cena u regionalu</b>	<b>0.965</b>	



TNG Autogas EN589 (EUR/I)		
	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regionala
<b>UNKS</b> Udruženje naftnih kompanija Srbije		
Grčka	0.760	45.02%
Mađarska	0.608	16.04%
Slovenija	0.604	15.32%
<b>Srbija</b>	<b>0.568</b>	<b>8.36%</b>
Crna Gora	0.540	3.04%
Rumunija	0.531	1.24%
Albanija	0.494	-5.68%
Hrvatska	0.469	-10.48%
BiH	0.423	-19.20%
Makedonija	0.389	-25.77%
Bugarska	0.378	-27.88%
<b>Prosečna cena u regionalu</b>	<b>0.524</b>	





## NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA

DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

---

*Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave*